

Nr 259.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1, 3 och 4 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 202) om begränsning av rätten att avverka skog å intecknad fastighet; given Stockholms slott den 24 mars 1938.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändrad lydelse av 1, 3 och 4 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 202) om begränsning av rätten att avverka skog å intecknad fastighet.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

K. G. Westman.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 1, 3 och 4 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 202)
om begränsning av rätten att avverka skog å intecknad fastighet.

Härigenom förordnas, att 1, 3 och 4 §§ lagen den 6 juni 1930 om begränsning av rätten att avverka skog å intecknad fastighet¹ skola erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

Har långgivare, varå enligt Konungens bestämmande denna lag skall äga tillämpning, meddelat lån mot inteckning i fastighet med växande skog samt med fastighetens ägare överenskommit, att viss inskränkning skall gälla i rätten att avverka skogen, må skogsvårdsstyrelsen, där de härutinnan överenskomna bestämmelserna ej äro stridande mot grunderna för god skogsvård, på begäran av långgivaren meddela föreskrift, att bestämmelserna skola med den verkan som i denna lag sägs lända till efterrättelse. Så länge av skogsvårdsstyrelsen meddelad föreskrift är gällande, må icke föreskrift meddelas rörande tillämpning av annan överenskommelse om inskränkning i avverkningsrätten å samma fastighet.

Har överenskommelsen träffats med mer än en långgivare, skall överenskommelsen innehålla bestämmelse huru behållning eller ersättning varom i 3 § andra stycket sägs skall fördelas mellan långgivarna.

Har lånet infriats eller häftar fastigheten eljest ej längre därför eller har långgivaren förklarat sig icke vidare påfordra tillämpning av den meddelade föreskriften, ändå att fastigheten alltjämt svarar för lånet, upphøre föreskriften att gälla. Om förhållande, på grund varav föreskriften upphör att gälla, underrättade långgivaren ofördröjligen skogsvårdsstyrelsen.

3 §.

Om ansvar för överträdelse av skogsvårdsstyrelsens föreskrift och om fullföljd av talan mot dess beslut gälle, där icke annat föranledes av bestämmelserna i andra stycket, vad i 6 och 7 kapitlen skogsvårdslagen är stadgat beträffande ansvar för avverkning i strid mot föreskrift, som meddelats enligt

¹ Ändrad lydelse av 3 §, se SFS 1933:108.

nämnda lag, och rörande fullföljd av talan mot beslut om dylik föreskrift.

Behållning, uppkommen genom försäljning av förbrutet virke, samt utdömd ersättning för virke, som undgått beslag, skola i första hand användas till betalning av lån som föreskriften avser. Avser föreskriften flera lån, skall belopp varom här är fråga fördelas enligt de grunder som långivarna bestämt i överenskommelsen.

Vad nu sagts om redovisning av behållning och ersättning skall gälla, ändå att överträdelsen innefattar jämväl förseelse mot annan lag än denna.

4 §.

Uppsikt över föreskrifts efterlevnad utövas av skogsvårdsstyrelsen efter grunder samt på villkor i avseende å ersättning och annat, som med långivaren överenskommas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1938.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, anmäler efter gemensam beredning med cheferna för finans- och jordbruksdepartementen fråga angående *ändrad lagstiftning om begränsning av rätten att avverka skog å in-tecknad fastighet* samt anför därvid:

»Förut i dag har chefen för jordbruksdepartementet anmält fråga om vidtagandet av vissa åtgärder för underlättande av belåning av skog. I en inom samma departement upprättad promemoria har till vinnande av angivna syfte föreslagits, bland annat, utsträckt tillämpning av lagen den 6 juni 1930 (nr 202) om begränsning av rätten att avverka skog å in-tecknad fastighet. Denna lag, vilken tillkom i samband med att hypoteksföreningarna år 1930 erhöilo rätt att i fastighets belåningsvärde inräkna värdet av växande skog, avser att bereda hypoteksföreningarna möjlighet till skydd mot att fastigheter, varå föreningarna lämnat lån, genom alltför omfattande skogsavverkning få sitt värde minskat. Lagen innehåller i huvudsak följande bestämmelser:

Om i fall, då hypoteksförening meddelar lån mot in-teckning i fastighet med växande skog, mellan fastighetens ägare och föreningen överenskom-melse träffas, att viss inskränkning skall gälla i rätten att avverka skogen, må enligt 1 § första stycket skogsvårdsstyrelsen, såvida de härutinnan överenskomna bestämmelserna ej äro stridande mot grunderna för god skogsvård, på begäran av föreningen meddela föreskrift, att bestämmelserna skola med den verkan, som i lagen sägs, lända till efterrättelse.

I 1 § andra stycket stadgas, att om lånet infriats eller fastigheten eljest ej längre häftar därför eller föreningen förklarar sig icke vidare påfordra föreskriftens tillämpning, ändå att fastigheten alltjämt svarar för lånet, skall föreskriften upphöra att gälla. Om förhållande, på grund varav föreskriften upphör att gälla, skall föreningen ofördröjligen underrätta skogsvårdsstyrelsen.

De i avseende å avverkningen fastställda bestämmelserna gälla enligt 2 § mot envar. Innehar någon vid tiden för föreskriftens meddelande rätt att å

fastigheten avverka skog, och har han icke samtyckt till bestämmelserna, är han dock icke bunden av föreskriften i den mån hans rätt därav beröres.

I 3 § finnas vissa bestämmelser om ansvar m. m. upptagna. Sålunda stadgas, att beträffande ansvar för överträdelse av skogsvårdsstyrelsens föreskrift och om fullföljd av talan mot dess beslut gäller vad i 6 och 7 kapitlen skogsvårdslagen är stadgat beträffande ansvar för avverkning i strid mot föreskrift, som meddelats enligt nämnda lag, och rörande fullföljd av talan mot beslut om dylik föreskrift. Behållning, uppkommen genom försäljning av förbrutet virke, och utdömd ersättning för virke, som undgått beslag, skall dock i första hand användas till lånets täckande. Vad sålunda stadgats om redovisning av sådan behållning och ersättning skall gälla, ändå att överträdelsen innefattar jämväl förseelse mot annan lag.

Uppsikt över meddelad föreskrifts efterlevnad utövas jämlikt föreskrift i 4 § av skogsvårdsstyrelsen efter grunder samt på villkor i avseende å ersättning och annat, som med hypoteksföreningen överenskommas. Med ägare av fastighet skall enligt 5 § likställas innehavare av fideikommiss. Slutligen skall jämlikt 6 § lagen äga tillämpning allenast beträffande skog, som enligt lag står under skogsvårdsstyrelsens uppsikt.

I den inom jordbruksdepartementet upprättade *promemorian* har ifrågasatts, att 1930 års lag, förutom å hypoteksföreningarna, skulle göras tillämplig jämväl å vissa andra närmare angivna kreditinrättningar.

Enligt vad i *promemorian* anförts kunde en utsträckning av lagstiftningen om begränsning i avverkningsrätten beträffande intecknad fastighet länkas medföra vanskligheter i sådana fall, då en primärinteckning i en skogsegendom blivit belånad hos viss kreditinrättning under förbehåll om inskränkning i avverkningsrätten och det sedermera för låntagaren uppkomme anledning att även belåna en sekundärinteckning i samma egendom. Om det senare lånet då erhöles hos den kreditinrättning, som mottagit primärinteckningen, behövde inga svårigheter uppstå. Men om sekundärlånet meddelades av en annan kreditinrättning, vilken likaledes ville hava garanti mot avverkning, måste tydligen beaktas, att låntagarens överenskommelser med de båda kreditinrättningarna icke strede mot varandra. Att så icke bleve fallet ankomme det i sista hand på skogsvårdsstyrelsen att tillse. Det syntes emellertid böra övervägas, om icke endast *en* överenskommelse av förevarande slag borde få fastställas för en och samma egendom.

Enligt uttalande i *promemorian* har det icke ansetts nödvändigt att i förevarande lag angiva, vilka kreditgivare som skulle kunna anlita densamma vid skogsbelåning. Detta skulle bland annat kunna medföra omgång vid eventuellt ändrad beteckning på olika kreditinstitutioner. Lämpligt syntes därför vara, att Kungl. Maj:tt erhöles rätt att bestämma, med avseende å vilka kreditgivare lagen skulle kunna tillämpas.

I överensstämmelse med vad i *promemorian* anförts hade i ett vid *promemorian* fogat förslag till lag angående viss ändring i 1930 års lag i en ny paragraf, betecknad 7 §, upptagits en bestämmelse av innehåll att Konungen

ägde bestämma, att vad som vore stadgat i förevarande lag även skulle äga tillämpning med avseende å överenskommelser, som andra kreditinrättningar än hypoteksföreningar träffade med sina låntagare i fråga om inskränkning i rätten att avverka skog å intecknad fastighet.

Över promemorian hava efter remiss yttrandena avgivits av vissa myndigheter och enskilda sammanslutningar. Beträffande innehållet i yttrandena torde få hänvisas till den redogörelse härför, som chefen för jordbruksdepartementet förut denna dag lämnat.

Departementets-
chefen.

Såsom chefen för jordbruksdepartementet vid anmälan av frågan om underlättande av belåning av skog funnit, synas jämväl andra kreditinrättningar än hypoteksföreningar böra komma i åtnjutande av det skydd 1930 års lag erbjuder mot intecknad fastighets försämring genom skogsavverkning. Med hänsyn till de organisatoriska förändringar som kunna inträffa icke minst på det statliga kreditlivets område torde, på sätt chefen för jordbruksdepartementet föreslagit, det böra överlätas åt Kungl. Maj:t att bestämma vilka ytterligare kreditinrättningar som härvid böra ifrågakomma. Beträffande frågan om lagens blivande tillämpningsområde torde få hänvisas till vad chefen för jordbruksdepartementet härom anfört.

Vad angår från skogsvårdsstyrelsehåll uttalade farhågor för att en utvidgad lagstiftning på förevarande område skulle komma att medföra olägenheter för det egentliga skogsvårdsstyrelsearbetet synes, såsom chefen för jordbruksdepartementet anfört, dylika olägenheter icke behöva befaras.

En ändrad lagstiftning i ämnet torde emellertid föranleda ett ståndpunkts-tagande till vissa andra i detta sammanhang uppkommande spörsmål.

I förenämnda inom jordbruksdepartementet upprättade promemoria har berörts frågan huruvida flera överenskommelser rörande begränsning av avverkningsrätten böra kunna träffas med avseende å en och samma fastighet. Praktiska hänsyn torde föranleda till att detta icke medgives. Däremot synes icke något vara att erinra mot att flera långgivare förena sig om samma överenskommelse. En dylik överenskommelse torde icke böra kunna komma till stånd annat än på frivillighetens väg. Härav följer att den avvikelse från en meddelad föreskrift, som skogsvårdsstyrelsen liksom hittills bör vara berättigad medgiva, icke kan ifrågakomma med mindre enighet föreligger bland samtliga långgivare. Något uttryckligt stadgande härom i lagen synes icke erforderligt.

Enligt 3 § i 1930 års lag skall om ansvar för överträdelse av skogsvårdsstyrelsens föreskrift gälla vad i skogsvårdslagen är stadgat beträffande ansvar för avverkning i strid mot föreskrift, som meddelats enligt sistnämnda lag. Då straff ådömes enligt skogsvårdslagen skall tillika avverkat virke, där det ligger kvar å skogen eller, om det är bortfört, fortfarande är i avverkarens besittning, tagas i beslag och dömas förbrutet. Undgår virket beslag, är den som låtit verkställa avverkningen skyldig att utgiva ersättning med belopp, motsvarande virkets värde. Sådan behållning eller ersättning, som här

avses, skall enligt skogsvårdslagen tillfalla den av vederbörande skogsvårdsstyrelse omhänderthavda skogsvårdskassan. I sistnämnda hänseende innehåller 1930 års lag den undantagsregeln att, där avverkning skett i strid mot avverkningsföreskrift enligt sistnämnda lag, dylik behållning eller ersättning i första hand skall användas till täckande av det lån, varom fråga är. Då överenskommelse framdeles kommer att kunna avse flera lån, synes det erforderligt att meddela bestämmelser, huru behållning eller ersättning i sådant fall skall fördelas. Övervägande skäl synas tala för att endast de långivare vilka biträtt överenskommelsen därvid skola komma i fråga. Det torde böra ankomma på kontrahenterna att i överenskommelsen angiva grunderna för fördelningen.

Den nya lagstiftningen föreslås skola träda i kraft den 1 juli 1938.

I enlighet med vad sålunda anförts har inom justitiedepartementet upprättats förslag till lag angående ändrad lydelse av 1, 3 och 4 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 202) om begränsning av rätten att avverka skog å intecknad fastighet.»

Föredraganden hemställer att lagrådets utlåtande över ifrågavarande lagförslag, av den lydelse bilaga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten.

Ur protokollet:
Sigrid Linders.

¹ Denna bilaga, vilken är lika lydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här utslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 21 mars 1938.

Närvarande:

justitierådet AFZELIUS,
regeringsrådet ASCHAN,
justitieråden FORSBERG,
SANDSTRÖM.

Enligt lagrådet den 11 mars 1938 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet den 3 mars 1938, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående ändrad lydelse av 1, 3 och 4 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 202) om begränsning av rätten att avverka skog å intecknad fastighet.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av byråchefen för lagärenden i justitiedepartementet hovrättsrådet Ernst Leche.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:

Wilhelm von Schwerin.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 24 mars 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, MÖLLER, WIGFORSS, LEVINSON, SKÖLD, NILSSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, anmäler efter gemensam beredning med cheferna för finans- och jordbruksdepartementen lagrådets den 21 mars 1938 avgivna utlåtande över det den 3 mars 1938 till lagrådet remitterade förslaget till *lag angående ändrad lydelse av 1, 3 och 4 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 202) om begränsning av rätten att avverka skog å intecknad fastighet*. Med förmälan att lagrådet lämnat förslaget utan anmärkning och under framhållande att proposition i ärendet jämlikt § 54 riksdagsordningen syntes kunna avlåtas utan hinder av att den för propositioners avlämnande i allmänhet stadgade tid gått till ända, hemställer föredraganden, att förslaget måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställa förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Wilhelm von Schwerin.